

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisinin Geliştirilmesine Yönelik Ölçme Odaklı Etkinlikler

Funda KESKİN^a

^a Öğr. Gör., İstanbul Üniversitesi, İstanbul; YL Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya, TÜRKİYE, funda.keskin@istanbul.edu.tr
ID : 0000-0002-0222-8725

Öz: Bu çalışma, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin değerlendirilmesine yönelik etkinlik türlerini ve soru tekniklerini tanıtmaktadır. Yazma becerisi, öğrencilerin yazılı iletişim yeteneklerini anlamak, geliştirmek ve desteklemek için kritik bir öneme sahiptir. Çalışma, yazma becerisinin temel düzeyden ileri düzeye kadar nasıl ölçülebileceğini ve bu süreçte kullanılacak etkinlik türlerini detaylandırmaktadır. Yazma etkinlikleri, taklide dayalı yazma, pekiştirmeli ve kontrollü yazma, cevap vermeye yönelik yazma ve kapsamlı yazma olarak dört ana başlıkta incelenmiştir. Her etkinlik türü, öğrenci seviyesine ve dil bilgisi yapılarına uygun olarak düzenlenmiş, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada öğrencilerin yazma becerilerini ölçmek için kullanılan etkinliklerin özellikleri ve bu etkinliklerin hazırlanmasında dikkat edilmesi gereken noktalar ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Bu etkinliklerin düzenli geri bildirim ile desteklenmesi, öğrencilerin yazma becerilerinin gelişimine katkı sağlayacaktır. Çalışma, öğretmenlere derslerinde uygulayabilecekleri çeşitli yazma etkinlikleri ve soru teknikleri sunarak, öğrencilerin yazma becerilerini daha ileri seviyelere taşımalarına yardımcı olmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, yazma becerisi, ölçme odaklı etkinlikler

Assessment-Focused Activities for Developing Writing Skills in Teaching Turkish as a Foreign Language

Abstract: This study introduces types of activities and question techniques for assessing writing skills in teaching Turkish as a foreign language. Writing skills are critical for understanding, developing, and supporting students' written communication abilities. The study details how writing skills can be assessed from basic to advanced levels and the types of activities that can be used in this process. Writing activities are categorized into four main types: imitation-based writing, reinforcement and controlled writing, response-oriented writing, and extensive writing. Each type of activity is organized according to the student's level and linguistic structures, aiming to develop effective and accurate written communication skills. The characteristics of the activities used to assess students' writing skills and the important points to consider when preparing these activities are examined in detail. Regular feedback on these activities will contribute to the development of students' writing skills. The study aims to provide teachers with a variety of writing activities and question techniques that they can apply in their lessons, helping students advance their writing skills to higher levels.

Keywords: Teaching Turkish as a Foreign Language, Writing Skills, Assessment-Focused Activities.

1. GİRİŞ

Yabancı dil öğretiminde yazma becerisinin değerlendirilmesi, öğrencilerin yazma yetkinliklerinin belirlenmesi ve ölçülmesi sürecidir. Bu değerlendirme, öğrencilerin yazma becerilerinin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemeyi sağlar. Yazma becerisinin değerlendirilmesi aynı zamanda öğrencilerin yazılı iletişim becerilerini anlamak, geliştirmek ve desteklemek için önemlidir. Bu süreç, öğrencilerin yazma sürecini anlamalarına ve geliştirmelerine yardımcı olur. Ayrıca, öğrencilerin yazma becerilerini ilerletmek ve onları daha etkili iletişim kurmaya teşvik etmek için onlara geri bildirim sağlar. Bu değerlendirme süreci, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek ve onların yazılı etkileşimlerini etkili hâle getirmek için önemlidir.

Ana dili ediniminde olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de yazma becerisi en zor edinilen dil becerisidir. Öğrencilerin duyu ve düşüncelerini öğrendikleri dilin özelliklerine uygun olarak planlı bir şekilde yazılı metin haline getirmeleri yabancı dil öğretiminde yazma eğitiminin amacıdır. Bununla birlikte öğrencilerin yazılı metinleri onların dil bilgisi, sözcük bilgisi bilgilerinin de somut bir şekilde görülmesini sağlar. Bu boyutuyla yabancı dil öğretiminin her düzeyinde yazma eğitimi farklı biçimlerdeki etkinlikler ile geliştirilebilir ve ölçülebilir. Kırık'a (2008) göre yabancı dil öğretimi temel düzeylerinde öğrencilerden akıcı bir metin yazması beklenen bir beceri değildir, yazma etkinlikleri basit etkinlikler ile başlamalı öğrencinin düzeyi ilerledikçe karmaşık etkinliklere doğru biçimlendirilmelidir. Söz gelimi yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrenciye A1 düzeyinde bir form üzerine sadece kişisel bilgilerini yazmasının istendiği bir yazma görevi, B1 düzeyinde öğrencinin ilgilendiği bir iş alanı hakkında bilgilendirici bir metin yazma görevi, C1 düzeyinde ise öğrencinin çeşitli kaynaklardan bilgiler toplayarak bu bilgileri değerlendirdiği bir makale yazma görevi verilebilir.

Brown ve Priyanvada'ya (2019) göre yazma becerisi ölçmek için görevlerin hazırlanmasından önce yazılı metin türleri (yazma yeteneğinin gelişim aşamalarını hesaba katmak için), yazmanın mikro ve makro becerileri (yeteneklerin tam olarak belirlenmesi için) ve öğrenciden beklenen yazma türleri dikkatle incelenmelidir. Tablo 1 ve Tablo 2'de yazılı metin türlerini ve yazmanın mikro ve makro becerilerini görmek mümkündür.

Tablo 1

Yabancı dil öğrencisinden beklenen yazılı metinler

Akademik yazma	İş ile ilgili yazışmalar	Kişisel yazışmalar
Makaleler ve genel konu raporları	Mesajlar (örn. telefon mesajları)	Metin mesajları, tweetler, e-postalar, mektuplar, tebrik kartları, davetiyeler

Akademik yazma	İş ile ilgili yazışmalar	Kişisel yazışmalar
Denemeler, kompozisyonlar	Mektuplar/e-postalar	Mesajlar, notlar
Akademik odaklı dergiler	Notlar (örn. ofis içi notlar)	Takvim kayıtları, alışveriş listeleri, hatırlatmalar
Kısa / uzun cevaplı test yanıtları	Raporlar (örn. iş değerlendirmeleri, raporları)	Finansal belgeler (örn. çekler, vergi formları, kredi başvuruları)
Teknik raporlar	Programlar, etiketler, işaretler	Formlar, anketler, tıbbi raporlar, göçmenlik belgeleri
Tezler	Reklamlar, duyurular	Günlükler, kişisel günlükler
	Kılavuzlar	Kurgu (örn. kısa hikayeler, şiir)

Yazılı metin türlerini tespit etmek, öğrencilerin belirli bir bağlam ve amaç doğrultusunda yazma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Tabloda söz edilen türlerin kendine özgü kuralları, yapısı ve beklentileri vardır. Farklı metin türlerini anlamak ve kullanmak, öğrencilerin gerçek hayatta karşılaşacakları çeşitli yazma görevlerini başarıyla tamamlamalarını sağlayacaktır. İş dünyasında, akademik alanda veya günlük yaşamda yazılı iletişimde bulunurken bu becerilere sahip olmak önemlidir.

Tablo 2

Yazma alanında sahip olunması gereken mikro ve makro beceriler

Mikro beceriler
1. Öğrendiği dilin yazı ve ses birimlerini üretir.
2. Amacına uygun bir hızda yazı yazabilir.
3. Sözcükleri doğru bir şekilde yazar.
4. Dil bilgisi yapılarını (zamanlar, ses uyumları, ekler) doğru kullanır.
5. Belirli bir anlamı farklı dil bilgisi yapılarıyla ifade eder.
6. Dilin cümleleri bağlayıcı öğelerini (zarf fiiller, bağlaçlar, sıfat fiiller vb.) kullanır.
Makro beceriler
1. Söz söyleme sanatlarını kullanarak yazılı metinler üretir.

2. Yazılı metinlerin iletişimsel işlevlerini biçim ve amaca uygun olarak yerine getirir.
3. Olaylar arasındaki bağlantıları ve ilişkileri aktarabilir ve ana fikir, destekleyici fikir, yeni bilgi, alıntılama, genelleme ve örnekleme gibi ilişkileri içeren metinler yazar.
4. Metninde açık ve ima içeren örtük anlamlara yer verir.
5. Metninde kültüre özgü göndermeleri doğru şekilde aktarır.
6. İzleyicinin yorumunu doğru bir şekilde değerlendirme, metninde kaynaklardan yararlanma, yeniden ifade etme ve eşanlamlı kelimeleri kullanma, akranlarından ve eğitimden geribildirim isteme, gözden geçirme ve düzenleme için gelen geribildirimleri göre metnini düzeltme gibi yazma stratejilerini geliştirir ve kullanır.

Tablo 2’de görüldüğü üzere yazma alanına ait mikro beceriler, yazmanın daha küçük ölçekli unsurlarına odaklanır. Bunlar arasında dilbilgisi, kelime seçimi, doğru yazım ve cümle yapısı gibi unsurlar bulunur. Bu beceriler, yazının doğruluğunu ve okunabilirliğini artırır. Makro beceriler ise yazmanın daha büyük ölçekli unsurlarına odaklanır. Bunlar arasında düşüncelerin mantıklı bir şekilde organize edilmesi, argümanların geliştirilmesi ve metnin genel yapısı yer alır. Makro beceriler, öğrencilerin yazılı iletişimde daha geniş ve karmaşık konuları ele alabilmelerini sağlar. Bu, metinlerin amacına uygun olarak etkili bir şekilde iletilmesini mümkün kılar.

Yabancı dil öğretiminin her seviyesinde öğrencilerden farklı amaçlarla yazılı üretim yapması beklenmektedir. Örneğin temel düzeyde yazma görevleri dikte çalışmaları, boşluğa uygun ifadeyi yazma gibi etkinlikler olabilirken ileri düzeylerde öğrencilerden yazma görevi olarak bir konu hakkında görüşlerinin açıklayacağı bir makale yazması istenebilir. Bu doğrultuda öğrencilerden beklenen yazma türlerinin betimlemek faydalı olacaktır. Brown ve Priyanvada’ya (2019) göre yabancı dil öğretiminde öğrencilerden aşağıdaki türlerde yazılı üretim yapması beklenmektedir:

a. Taklide dayalı yazma: Taklide dayalı yazma etkinliklerinde amaç dilin biçimsel özelliklerinin pekiştirilmesidir. Bu etkinlik türünde harflerin, sözcüklerin, basit cümlelerin doğru yazılabilmesine, imla kurallarının ve noktalama işaretlerinin doğru kullanılabilmesine odaklanılır. Dil öğretiminde temel seviyelerde öğrencilerin yazılı üretim yapabilmesi için dil yapılarını edinmeleri gerekmektedir. Bu yazma etkinlikleri genellikle doğru yazım ve dilin sesbilimsel ilişkilerini algılama yeteneğinin ölçülmesini içerir. Etkinliklerin odak noktası dil yapılarıdır, bağlam ve anlam ikincil öneme sahiptir.

b. Pekiştirmeli / Kontrollü yazma: Bu yazma etkinliğinde öğrencinin belirli dil bilgisi yapılarını bilip bilmediği, seviyesinden beklenen sözcük bilgisine sahip olup olmadığını ölçülür. Öğrenciye verilen görevlerin genellikle günlük hayatta bir karşılığı yoktur. Bu etkinliğin ayrıca öğrenilen dil bilgisi yapılarının doğru kullanılması ve dilin söz dizimsel özelliklerine göre doğru metinlerin yazılması için

oldukça yararlı bir etkinlik olduğu düşünülmektedir. Öğretmenler tarafından öğrencileri yazma etkinliklerine dahil etmeden önce, yazma görevinde kullanması gereken yazılı üretim becerilerini geliştirerek dilin yapılarını, sözcüklerini ve söz dizimsel yapısını öğrenmelerine yardımcı olmaları gerektiği savunulmaktadır. Kısacası, öğretmenler öğrencileri yardım almadan bir metin üretecek hâle gelene kadar onları hazırlayabilecekleri bir içerik ya da takip edebilecekleri bir format sunarak onlara yardımcı olabilirler (Silva,1990).

c. Cevap vermeye yönelik / bağlam üzerinden yazma: Günlük hayatta karşılığı bulunan bu etkinlikte öğrencilerden sınırlı bir söylem düzeyinde performans göstermeleri, cümleleri bir paragrafta birleştirmeleri ve iki veya üç paragraftan oluşan mantıksal olarak bağlantılı bir metin oluşturmaları istenir. Bu etkinlikte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru kullanabilmesinden tutarlı ve bağdaşık metinler üretmesi ölçülür. Etkinlik öğrencinin bir amaca yönelik metin yazmasını, bağlantılar kurarak düşüncelerini ifade etmesini içerir. Kısa raporlar, bir makale veya olay hakkındaki görüş içeren metinler, makale ve olay özetleri, kısa betimlemeler, grafik, tablo gibi görsellerin yorumlanması bu yazma türüne örnek olarak gösterilebilir (Brown, 2004).

d. Kapsamlı yazma etkinlikleri cevap vermeye dayalı yazma etkinliklerine benzemekle birlikte bu etkinliklerde öğrenciler daha serbesttir. Öğrenciler metinlerinin konusunu, uzunluğunu, biçimini belirleyebilir. Bu etkinliklerde öğrencilerin düşüncelerini mantıklı bir şekilde sunmaları, düşüncelerini desteklemek için ayrıntılara yer vermeleri beklenir (Kırık, 2008). Bu etkinlikler yabancı dil öğretiminde bağımsız ve uzman dil kullanıcıları düzeyindeki tanımlayıcıların ölçülmesi için uygundur.

Yabancı dilde yazma becerisini ölçmek için Tablo 1 ve Tablo 2’de yer yazılı metin türlerinin, mikro-makro becerilerin ve öğrenciden edinilmesi beklenen yazma türlerinin yazma becerisine ait görevlerin oluşturulmasında kritik bir rol oynadığını söyleyebiliriz. Bu unsurlar, öğrencilerin yazılı iletişimde etkili ve doğru bir şekilde ifade yeteneklerinin ölçülmesinde yardımcı olabilir. Bu unsurlar doğrultusunda yazma becerisinin ölçülmesine yönelik hazırlanan görevler yazma becerisinin değerlendirme sürecini daha yapılandırılmış ve kapsamlı hale getirebilir.

1.1 Amaç

Bu çalışmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin ölçülmesinde hazırlanabilecek etkinlik türlerini ve soru teknikleri tanıtmaktır. Çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin ölçülmesi için alanda çalışan öğrencilerin duygu, düşünce ve bilgilerini yazılı olarak ifade etmelerini destekleyen etkinlikler ve örnekler sunulmaktadır.

2. YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE YAZMA BECERİLERİNİN ÖLÇÜLMESİNDE KULLANILABİLECEK YAZMA ETKİNLİKLERİ

Yabancı dil öğretiminde öğrencilerin yazma becerileri tanılayıcı, biçimlendirici ve özetleyici değerlendirme yaparken ölçülmektedir. Bu değerlendirme türlerinde öğrencilere farklı yazma türlerinde

etkinlikler hazırlanır. Yazma etkinliklerde kullanılan soru teknikleri kimi zaman ortak olabilir fakat her yazma türünde oluşturulan görevin ölçmek istediği hedef davranış farklıdır. Kırık (2008: 173), yabancı dil öğretiminde yer alan yazma türlerini ve öğrencilerin yazma becerilerine sahip olup olmadığını saptamak için hazırlanan etkinlikleri aşağıdaki tablo ile göstermektedir.

Tablo 3

Yabancı dil öğretiminde yazma türlerinin ölçülmesinde kullanılan görev türleri

Yazma Türü	Yazma etkinlikleri
Taklide Dayalı Yazma	Harf / Sözcük / İmla Bilgisi
	Yazım ve Sesbirim Bilgisi
	Dikte
	Dil Bilgisi Yeterliğini Ölçmeye Dayalı Yazma
	Kısa cümleler
	Resim tanımlama
Pekiştirmeli / Kontrollü Yazma	Resme dayalı yazma
	Resimleri Anlamalı Bir Şekilde Sıralayarak Tanımlama
	Sözcük Betimleme
	Sıralama
	Kısa Yanıt ve Cümle Tamamlama
	Paragraf Oluşturma
Cevap Vermeye Yönelik / Bağlam Üzerinden Yazma	Mektuba Yanıt Verme
	Taslak veya Notlar Hâlinde Verilen Durum Üzerine Yazma
	Tablo Hâlinde Verilen Durum Üzerine Yazma
Kapsamlı Yazma	Özetleme
	Verilen Metni Başka Şekilde İfade Etme

Soru / Cevap Şeklinde Yönlendirmeli Yazma

Kompozisyon yazma

Tablo 3’de yazma becerisini ölçmek için kullanılan çeşitli yazma türleri ve etkinlikler özetlenmiştir. Yazma türlerinin özelliklerini göz önünde bulundurduğumuzda taklide dayalı yazma etkinliklerinin, temel yazma becerilerini ölçmeyi amaçlarken pekiştirmeli ve kontrollü yazma etkinliklerinin, dil bilgisi ve kelime kullanımı üzerine yoğunlaştığını, bu yazma türündeki resimlere dayalı yazma ve cümle tamamlama gibi etkinliklerin öğrencilerin betimleyici ve mantıksal yazma becerilerini yoklamaya yönelik olduğunu, cevap vermeye yönelik yazma türünde bulunan, paragraf oluşturma ve mektuba yanıt verme gibi etkinliklerin öğrencilerin yazılı iletişim ve organizasyon becerilerini ölçmek için kullanıldığını, kapsamlı yazma türünün ise özetleme, soru-cevap şeklinde yönlendirme ve kompozisyon yazma gibi etkinliklerle, öğrencilerin eleştirel düşünme, detaylandırma ve yaratıcı yazma yeteneklerini pekiştirdiğini söylemek mümkündür. Bu etkinlikler ayrıca farklı seviyelerdeki öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir.

Alan yazına baktığımızda (Brown ve Priyanvada, 2019; Ektabani, 2011; Hughes ve Hughes 2020; ITEA, 2012; Madsen, 1983; Plakans, 2021, Weigle 2002) tablo 3’te belirtilen yazma etkinliklerinin özellikleri ve bu etkinlikleri hazırlarken dikkat edilmesi gereken noktaları aşağıdaki biçimde gösterebiliriz.

2.1. Taklide dayalı yazma etkinlikleri

2.1.2. Harf / sözcük / yazım / noktalama bilgisini ölçmeye dayalı etkinlikler

Bu etkinlik türü yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sıklıkla temel seviyede yer almaktadır. Diller için Ortak Başvuru Metninde (2021:140) dilsel yetkinlik alanındaki yazım denetimi ölçeğinde A1 ve A2 seviyelerine ait “Günlük konularda kısa cümleleri kopyalayabilir. Sözlü kelime birikiminde bulunan kısa kelimeleri kabul edilebilir bir ses bilgisel doğrulukla (ancak tam olarak standart yazım şart değil) yazabilir. Aşına olduğu sözcükleri ve kısa öbekleri kopyalayabilir. Adresini, uyruğunu ve diğer kişisel bilgilerini heceleyebilir. Ana noktalama işaretlerini kullanabilir.” tanımlayıcıları ölçmek için bu etkinlikler hazırlanabilir. Örneğin öğrencilerin el yazısı becerilerinin ölçülmesi için aşağıdaki etkinlikler kullanılabilir.

a. Kopyalama

Bu etkinlikte öğrenciden kendisine verilen kelimeleri etkinlikte yer alan boşluklara yazması istenir. Bu etkinlik özellikle yazıbirimleri kendi dilinden farklı olan bir dili öğrenen öğrencilerin yazı sistemini öğrenmeleri için pekiştirme yapmaları ya da okuryazar olmayan öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeleri için kullanılacak bir tekniktir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi için etkinlikte

yazılacak kelimelerin özellikle “ğ,ş,ı,ö,ü” gibi genellikle diğer dillerde olmayan sesleri içermesi öğrencinin ses bilimsel farkındalığını da arttıracaktır.

b. Dinleyerek etkinlikte yer alan boşluklara uygun olan ifadeyi yazma

Bu etkinlikte metnin her dördüncü ya da beşinci sözcüğü çıkarılır. Çıkarılan sözcükler metnin üstünde ya da altında karışık olarak verilir. Burada amaç öğrencinin metne uygun olan ifadeyi bulması değil sadece yazma becerisini geliştirmektir. Etkinliğin zorluk derecesini arttırmak için metinden çıkarılan kelimeler etkinlikte sunulmayabilir.

c. Görselde yer alan nesneyi yazma

Bu etkinlikte öğrenciye günlük hayatta sıklıkla gördüğü nesnelere (kalem, masa, ağaç vb.) oluşan görseller gösterilir ve öğrenciden bu nesnelere adını yazması istenir.

d. Form doldurma

Öğrenciden kişisel bilgilerin istendiği bir form verilir ve bu formdaki bilgileri doldurması (adı, soyadı, uyuşu, adresi vb.) istenir. Bu etkinliğin yapılabilmesi için ders içerisinde form doldurma görevleri öğrencilere verilmeli, öğrenci bu etkinliğe aşina olmalıdır.

e. Sayı, sembol ve kısaltmaların söylenişlerini yazma

Bu etkinlikte öğrenciden verilen sayıların veya belirli kısaltmaların söylenişlerini yazmaları istenir. Bu etkinliğin yazma becerisinden çok sözcük bilgisini ölçmeye yönelik bir etkinlik olduğu söylenebilir. Etkinliği günlük hayatta karşılığı olan bir görev haline getirmek için kısaltmalar verilebilir ve öğrencilerden kısaltmaların uzun hâlini yazmaları istenebilir.

f. Verilen metni yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine uygun bir şekilde yazma

Bu etkinlikte küçük harfler ile yazılmış ve noktalama işaretlerinin kullanılmadığı bir metin öğrenciye verilir. Öğrenciden metni yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine uygun bir biçimde yeniden yazması istenir. Etkinlik yazım ve noktalama hataları içeren bir metnin verilmesi ve öğrenciden hataları düzeltmesinin istenmesi şeklinde de hazırlanabilir.

2.1.2. Sesbirim ve yazıbirim bilgisini ölçmeye dayalı etkinlikler

Dikte çalışması şeklinde olan bu etkinlikte öğrenciye eğitim süreci boyunca öğretilmiş olan çeşitli sözcükler söylenir, öğrenciden bu kelimeleri yazması istenir. Bu etkinlik çoktan seçmeli seçenekler halinde verilen sözcüklerden sesletilen sözcüğün bulunması şeklinde de hazırlanabilir. Bu tarz bir etkinlikte seçenek olarak sesbirimsel olarak birbirine benzeyen kelimeler sunulabilir.

2.2. Pekiştirmeli / Kontrollü yazma etkinlikleri

2.2.1. Dikte

Özellikle A1 öncesi ve A1 seviyelerinde sıklıkla kullanılan bu teknikte öğrenciye bir metin okunur ve öğrenciden duyduğu metni yazması istenir. Bu yönüyle bu etkinliğin dinleme becerisi ile bütünleşik olduğu söylenebilir. Etkinliğin günlük hayattaki karşılığının genellikle not alma becerisi olduğunu söyleyebiliriz. Fakat kontrollü yazma etkinliği olarak kullanıldığında bu etkinlik özellikle seslerin öğretimi için uygun olabilir. Bu etkinliğin hazırlanması ve uygulanması sırasında aşağıdaki noktalara dikkat edilmesi gerekmektedir.

- Dikte çalışması için kullanılacak metin öğrencilerin dil düzeyinin altında olmalıdır. Metin ders içerisinde kullanılan metinlere benzer bir içeriğe sahip olabilir. Bu teknik sınavın bir bölümünde kullanılıyorsa 75-100 sözcük aralığında, tek bir sınav olarak kullanılıyorsa 125-200 sözcük aralığında bir metin kullanılmak üzere seçilmelidir.
- Çalışmada sayılar, tarihler, özel isimler gibi bilgiler ölçülmüyorsa bu ifadeler metinde çok yer almamalıdır. Metnin ifadelerinde anlatım bozuklukları veya öğrencilerin bilmediği kimi yapılar varsa metnin belirli bölümleri yeniden düzenlenmelidir.
- Metin okunurken yapılacak duraksamalar önceden belirlenmelidir. Bu duraksamalar öğrencilerin düzeylerine göre beş kelimedede bir duraksama olabileceği gibi on kelimedede bir duraksama da olabilir.
- Bu etkinlik bir sınav olarak kullanılacaksa sınav uygulayıcılarının dikte şekli önemlidir. Sınavın güvenilir olması için sınav uygulamacısına metni nasıl okuyacağına dair bir yönerge verilmeli veya dinletilecek metin ses kaydına alınarak kullanılmalıdır.
- Sınavın uygulanması sırasında ilk olarak metin normal hızında okunmalı, bu aşamada öğrenci hiçbir şey yazmamalı sadece metni anlamaya odaklanmalıdır. İkinci okumada öğrencilerin metni yazmaları için duraksamalar verilerek metin okunmalıdır. Üçüncü okumada ise metin yine duraksamalar verilmeden okunmalı, öğrenci metninde yaptığı hataları hızlıca kontrol etmelidir.

2.2.1. Dil bilgisi yeterliğini ölçmeye dayalı yazma

Bu etkinlikte öğrencilerin öğretilen dil bilgisi yapılarını doğru kullanıp kullanamadığı yoklanır. Bu etkinlik yabancı dil öğretiminde dilsel yetkinliğin ölçülmesi için biçimlendirici değerlendirmeye ait ölçme araçlarında öğrencinin eksikliklerini saptamak adına kullanılabilir. Yabancı dil olarak Türkçe ders kitaplarında bu etkinliği sıklıkla görmek mümkündür. Bu etkinlik aşağıdaki biçimlerde düzenlenebilir.

- Metindeki zaman yapılarını değiştirme
- Cümleleri olumlu, olumsuz ya da soru biçimine getirme
- Cümleleri zarf fiiler, sıfat filler ile bağlayarak birleşik cümleler kurma
- Doğrudan anlatım ifadeleri dolaylı anlatıma çevirme

- Etken cümleleri edilgen hale dönüştürme
- Öğrencilere bir metin gösterme ve verilen kelimeler ile gösterilen metne benzer bir metin yazma
- Öğrencilere diyalog halinde bir metin verme ve metni düz yazı halinde yazmalarını isteme

2.2.2. Resme dayalı yazma etkinliği

Bu etkinlikte girdi olarak resimler kullanılır. Öğrencilerden yazma görevini verilen resme göre gerçekleştirmeleri istenir. Bu etkinlik dinleme ve okuma becerilerinin de dâhil olduğu bütünleşik bir etkinlik olmadığından öğrencilerin yazma becerileri farklı beceriler tarafından gölgelenmez. Bu yönüyle öğrencinin yazma becerisi doğrudan ölçülebilir. Bu etkinliği yabancı dil öğretiminin her düzeyinde aşağıdaki tekniklerle hazırlamak mümkündür.

a. Kısa cümleler yazma

Bu teknikte öğrenciye resimler verilir ve öğrenciye resim ile ilgili sorular sorularak kısa cümleler yazması beklenir. Bu teknik yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde temel düzeyde dil yapılarının pekiştirilmesi için sıklıkla kullanılmaktadır.

b. Resmi betimleme

Bu etkinlikte öğrenciden verilen resimdeki veya resimlerdeki olayları, nesnelere; resimdeki nesne veya kişilerin konumlarını anlatması, resimler ile ilgili karşılaştırmalar yapması istenir. Öğrencilerin belirli dil yapılarını bilip bilmediği ölçülür.

c. Resimleri anlamlı bir şekilde sıralayarak betimleme

Bu etkinlikte bir olayın anlatıldığı resimler öğrencilere karışık bir şekilde verilir. Öğrencilerden resimleri sıralayarak olayı anlatması istenir. Bu etkinlik dil öğretimi derslerinde her düzey için kullanılabilir. Özellikle bağdaşıklık yapılarının ölçülmesi için uygun bir tekniktir.

2.2.3. Sıralama

Bu etkinlikte cümledeki kelimeler öğrenciye karışık olarak verilir. Öğrenciden kelimeleri kullanarak bir cümle yazması istenir. Bu etkinlik yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencinin dil bilgisi becerisinin ölçülmesi için uygun bir etkinlik olabilir. Türkçe eklemeli bir dil olduğundan öğrencinin cümle oluştururken kelimelere ekler eklemesi gereklidir. Bu yönüyle etkinlikte kelimeler eksiz bir şekilde sunulursa etkinliğin zorluk derecesi artabilir. Öğrencini sözdizimsel yetkinliği ölçülmek isteniyorsa kelimeler ekli olarak verilebilir.

2.2.4. Cümle yazma ve tamamlama

Bu etkinlikte öğrencini okuma ve yazma becerisi bütünleşik olarak ölçülür. Öğrenciden sorulara kısa cümleler yazması ya da cümlelerdeki boşlukları doldurması istenir.

2.3. Cevap vermeye yönelik / bağlam üzerinden yazma

2.3.1. Mektuba yanıt yazma

Bu etkinlikte öğrenciye bir mektup verilir. Mektubun içeriğine uygun bir cevap yazması istenir. Günlük hayatta geçerli olan bu etkinlik türü yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sıklıkla kullanılmaktadır. Diller için Ortak Başvuru Metninde (2021) yazılı etkileşim etkinliklerindeki “yazışma” ölçeğindeki tanımlayıcıları ölçmek için bu etkinlik uygundur.

2.3.2. Taslak veya notlar halinde verilen bir durum üzerine yazma

Günlük yaşamda karşılığı olan bu etkinlikte öğrenciye içinde yazarken uyması gereken yönergelerin olduğu taslak veya notlar sunulur ve öğrenciden verilen duruma ait bir metin yazması istenir. Bu türe ait aşağıdaki yazma etkinliği Diller için Ortak Başvuru Metninde (2021) yazılı etkileşim etkinliklerindeki “notlar, mesajlar, formlar” ölçeğindeki tanımlayıcıları ölçme için uygundur. Bu etkinlik ayrıca yazma becerine ait proje çalışmalarında uygulanabilir.

2.3.3. Tablo halinde verilen bir durum üzerine yazma

Bu etkinlikte öğrenciden bilgi aktarımı sağlayan tablo, grafiklerdeki bilgileri açıklayıcı bir metin yazması istenir. Bu etkinlik Diller için Ortak Başvuru Metninde (2021) aracılık etkinliklerindeki “veri aktarma” ölçeğindeki tanımlayıcıları ölçmek için kullanılabilir.

2.3.4. Metin tamamlama

Bu etkinlikte öğrenciye belirli bir bölümü çıkartılmış metin verilir. Öğrenciden metne uygun olarak çıkarılan bölümü yazması istenir. Etkinlikte öğrenciden metnin konusunu içeren giriş paragrafı, metnin konusuna yönelik bir gelişme paragrafı ya da metnin ana düşüncesini veren bir sonuç paragrafı yazması istenir.

2.4. Kapsamlı Yazma

2.4.1. Özetleme

Bu etkinlikte öğrenciden rapor, proje, makale, kitap, sunum ve film içerikleri gibi metinleri kısaca anlatması ve/veya kendi görüşlerini iletmesi istenir. Bu etkinliğe okuma veya dinleme becerisinin ölçülmesi de dahil edilir. Diller için Ortak Başvuru Metninin (2021) “yazılı üretim” etkinliklerinde bulunan raporlar, denemeler ölçeğindeki tanımlayıcılarını ölçmek için bu etkinlik kullanılabilir. Öğrencilerin metinlerini değerlendirilmesinde aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurulmalıdır.

- Öğrencinin metnin ana fikrini ve destekleyici fikirleri doğru bir şekilde ifade etmesi
- Öğrencinin metni kendi kelimeleriyle yazması
- Öğrencinin metnini mantıksal bir sıra ile düzenlemesi

2.4.2. Verilen metni başka şekilde ifade etme

Bu teknikle öğrenciye bir metin verilir ve öğrenciden verilen metni farklı bir biçimde ifade etmesi istenir. Bu teknik yabancı dil olarak Türkçe eğitiminde öğrencilerin dil bilgisi ve sözcük bilgisi yetkinliklerinin ölçülmesi için biçimlendirici değerlendirme aracı olarak kullanılabilir. Bununla birlikte akademik Türkçe derslerinde öğrencilerin alıntılama becerilerini ölçmek için de uygun bir tekniktir. Diller için Ortak Başvuru Metninde (2021) “aracılık” etkinliklerindeki tüm tanımlayıcıları ölçmek için bu teknikten yararlanmak mümkündür.

2.4.3. Soru / Cevap Şeklinde Yönlendirmeli Yazma

Bu etkinlikte öğrenciye metnin içeriğini oluşturacak bir takım sorular sunulur. Öğrenci bu sorular çerçevesinde metnini oluşturur. Bu etkinliğin öğrenciye rehberlik etme işlevi bulunmaktadır. Diller için Ortak Başvuru Metninin (2021) “yazılı üretim” etkinliklerinde bulunan yaratıcı yazma ölçeğindeki tanımlayıcıları ölçmek için bu teknikten yararlanmak mümkündür.

2.4.4. Kompozisyon yazma

Kompozisyon yazma etkinlikleri, öğrencinin yazılı üretim ve yazılı etkileşim becerilerinin ölçülmesi için sıklıkla kullanılır. Bu etkinlik genellikle görevin konusunu içeren bir ana yönerge ve görevi doğru olarak gerçekleştirmek için verilen bir dizi alt yönergelerden oluşur. Yönerge, öğrencilere yazmaları gereken konu hakkında bir başlangıç noktası sunar. Yönergelerin öğrencilerin düşüncelerini ve fikirlerini yazılı olarak ifade etmeleri için bir tetikleyici veya ilham kaynağı olduğunu söylenebilir. Etkinlikte bulunan yönerge, yazma sürecini başlatmak için bir konu, soru veya durumdan oluşabilir. Örneğin “Tatilinizde yaşadığınız unutulmaz bir anıyı anlatın.” ifadesi etkinliğin ana yönergesi olabileceken “Tatilinizin nerede geçtiğini belirtin.”, “Tatilde yaptığınız etkinlikleri detaylandırın.”, “Tatil sırasında yaşadığınız unutulmaz bir anıyı paylaşın.”, “Tatilde kendinizi nasıl hissettiğinizi ve bu tatilin neden önemli olduğunu açıklayın.”, “Kompozisyonunuz en az 200 kelime olmalıdır ve dilbilgisi ve yazım hatalarına dikkat edilmelidir.” gibi ifadeler etkinliğin alt yönergeleri olarak kullanılabilir.

Kompozisyon yazma etkinliği yabancı dil olarak Türkçe sınavlarında yazma becerisinin ölçülmesi için sıklıkla kullanılmaktadır. Bu nedenle etkinlik sınavlarda ölçme aracı olarak kullanılacaksa etkinliğin hazırlanması için göz önünde bulundurulması gereken önemli hususlar bulunmaktadır. Bu hususları aşağıdaki şekilde ifade etmek mümkündür:

1. Yazma görevinin konusu tüm sınav katılımcılarına hitap etmelidir. Konuyla ilgili bilgi eksikliği nedeniyle hiçbir katılımcı sınavda dezavantajlı duruma düşmemelidir. Genellikle benzer yaşamlara sahip sınav katılımcıları için uygun konular bulmak daha olabilir. Fakat geniş bir uluslararası sınav katılımcıları için tasarlanmış bir sınavda, uygun bir konu seçmek kimi zaman zorlayıcıdır. Örneğin “En sevdiğiniz telefon uygulaması nedir? Anlatınız.” gibi bir yazma görevi akıllı telefon kullanmayan öğrencilerin sınavda dezavantajlı duruma düşmelerine yol açacaktır.

2. Sınav katılımcılarının yaratıcılıklarını, hayal güçlerini veya ileri düzey mantıksal düşünme yeteneklerini kullanmayı gerektirmeyen konular seçilmelidir. Çünkü yazma görevleri katılımcının sadece yazma becerisini ölçmek amacıyla tasarlanmalıdır. Örneğin “Sihirli bir değneğinizi olsaydı, neleri değiştirmek isterdiniz?” şeklinde oluşturulmuş yazma görevinde gelişmiş bir hayal gücüne sahip olmayan katılımcılar bu görev dezavantajlı olacaktır.
3. Yazma görevlerinde ilgi çekici konulara yer verildiğinde, sınav katılımcıları konu hakkında daha fazla bilgi vermeye istekli olabilir, bu şekilde katılımcıların uzun ve içeriğe uygun metinler yazması daha olasıdır. Ancak, katılımcıların ilgisini çekecek konular ile duygusal tepkiler vermesine yol açacak konular arasında bir denge bulunmalıdır. Bu tür konular, katılımcının sınav yazma becerisini etkileyebilir. Örneğin “ En iyi arkadaşınıza yalan söylemek zorunda kaldığımız bir durumu anlatın.” şeklinde oluşturulmuş bir yazma görevinde konu, bazı sınav katılımcılarının duygusal tepkiler göstermesine neden olabilir: Katılımcılara sınav anında hoş olmayan bir durumu hatırlatmak, onların üzgün olmalarına neden olabilir ve bu da yazma becerilerini etkileyebilir. Diğer yandan, bazı sınav katılımcılarının konu ile ilgili anlatacakları bir anıları yoksa sınavda gerçekleşmemiş bir hikaye yazmak zorunda kalacaklardır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, tüm sınav katılımcılarının tutarlı veya inandırıcı bir hikaye ortaya koymak için yeterince gelişmiş bir hayal gücü olmayabilir.
4. Yazma görevlerinde sınav katılımcıları tarafından hoş karşılanmayacak veya belirli sınav katılımcıları için uygun olmayacak savaş, şiddet, siyaset gibi konulara yer verilmemelidir.
5. Yazma görevlerinde yer alan konular ders kitaplarında bulunan konulardan bir yönüyle farklı olmalıdır. Bu yolla öğrencilerin yazma görevlerini ezberlemelerini önüne geçilebilir. Örneğin ders kitabında öğrencinin kendini tanıtmamasının istendiği bir yazma görevi sınavda öğrencinin tanıdığı bir kişi hakkında bilgi vermesinin istendiği bir görev şeklinde düzenlenebilir.
6. Sınav katılımcılarından iş raporu, mektup, blog yazısı gibi günlük hayatta karşılaşılan iletişim ihtiyaçlarına ve yazma gereksinimlerine uygun olan metin türleri yazmaları istenmelidir. Örneğin senaristler dışında günlük hayatta kimse bir diyalog metni yazmadığı için “İki yeni sınıf arkadaşının tanışma diyalogunu yazınız.” şeklinde oluşturulmuş bir görevin günlük hayatta bir karşılığının olmadığını söyleyebiliriz.
7. Yazma görevlerinde metin türleri hedeflenen yazma amacına uygun olarak seçilmelidir. Öyküleyici ve betimleyici metin türleri, açıklayıcı veya tartışmacı metin türlerine göre üst bilişsel becerilerin daha az kullanıldığı metinlerdir. Bununla birlikte her metin türünde genellikle farklı dil yapıları kullanılmaktadır. Örneğin, hikayeler genellikle geçmiş zamana ait dil yapıları kullanılırken, tartışmacı metinlerde genellikle zarf filler, bağlaçlar kullanılır. Bu durumlar, farklı dil seviyelerinde yazma görevi belirlenirken dikkate alınmalıdır.

8. Yazma görevinin ana yönergesi açık ve anlaşılır olmalıdır. Yönergede kullanılan dil yapıları ve sözcükler öğrencinin dil seviyesinin altında olmalıdır. Bu, sınav katılımcılarının yönergeyi anlamalarını ve doğru şekilde görevi gerçekleştirmelerini sağlayabilir.
9. Yazma görevleri sınav katılımcılarına çok fazla okuma yükü getirmeyecek şekilde düzenlenmelidir. Bu düzenleme yazma görevlerinde görsellerin kullanılmasıyla sağlanabilir. Örneğin, bir hikaye bir dizi resimle oluşturulabilir; bir grafik/tablo bir resmi rapor için bir yönerge olarak kullanılabilir. Ancak, görsellerin net olmasına ve sınav katılımcılarının bunları yorumlayabilmesine dikkat edilmelidir.
10. Yazma görevi oluştururken sınav katılımcılarına rehberlik etmek ve onlara konu hakkında gerekli temel bilgileri sağlamak için yönergeye ek bilgiler eklenmelidir. Bu bilgiler konu hakkında daha az bilgiye sahip olan veya daha az gelişmiş bir hayal gücü/açıklama yeteneğine sahip olan sınav katılımcılarına yardımcı olabilir. Bu şekilde, her katılımcı aynı başlangıç noktasına sahip olabilir ve görevi daha iyi anlayıp etkili bir yanıt üretebilir. Örneğin “Çevreyi korumanın yolları hakkında bir kompozisyon yazınız.” biçiminde hazırlanmış bir görev yerine “Aşağıdaki konular çerçevesinde şehrinizde çevreyi korumak için alınan önlemler hakkında görüşlerinizi açıklayan kompozisyon yazınız a) Geri dönüşümü teşvik etmek b) Plastik kullanımını azaltmak c) (kendi fikriniz)” biçiminde hazırlanan yazma görevi çevre koruma konusunda çok fazla bilgisi olmayan sınav katılımcılarına yardımcı olabilir.
11. Yönergede yer alan ek bilgiler yanıtlardaki farklılığı azaltabilir. Bu şekilde görevin içerik kısmı daha kolay puanlanabilir. Ancak yönergede yer alan ek bilgiler dar kapsamlı olmamalıdır. Ek bilgiler, yazma becerisi zayıf olan katılımcıların kendi seviyelerinde yazma becerilerini göstermelerine, yazma becerisi güçlü olan katılımcıların ise yazma becerilerini en iyi şekilde sergilemelerine olanak sağlamalıdır.
12. Yazma görevinde bulunan alt yönergeler kısa ve öz olmalıdır. Bu şekilde sınav katılımcıları görev için uymaları gereken adımları net bir şekilde anlayabilir ve yanıtlarını doğru şekilde oluşturabilirler.
13. Alt yönergelerde yazma görevinin amacı, yazılacak metnin türü ve hedef okuyucu kitlesine ilişkin bilgiler bulunmalıdır. Sınav katılımcıları bu şekilde istenen metin türüne göre yapılandırabilir, hedef okuyucu kitlesine uygun dil yapılarına metninde yer verebilir.
14. Alt yönergelerde sınav katılımcısının yanıtının beklenen uzunluğunu belirtmelidir çünkü bu, katılımcılara ne kadar içerik üretmeleri gerektiği konusunda net bir fikir verebilir.
15. Alt yönergelerde, sınav katılımcılarının yazılı bir yanıt üretmek için ne kadar süreleri olduğunu belirtmelidir çünkü bu, katılımcıların yanıtlarını planlamaları ve taslak haline getirmeleri için yeterli zamanı sağlar. Verilen sürenin uygunluğu, görevin hedeflendiği katılımcı profiline benzer birkaç test katılımcısıyla deneme yaparak belirlenebilir. Örneğin “Okul gazetesi için ülkenizi kısa tanıtan bir yazı yazınız. Yazınız 150 ile 200 kelime arasında olmalıdır. Bu görevi tamamlamak için 30 dakikanız vardır.” şeklinde hazırlanan bir yazma görevinde sınav katılımcısına alt yönergelerde hedef kitle, metin uzunluğu ve yazma süresi ile ilgili bilgiler verilmiştir.

3. TARTIŞMA VE SONUÇ

3.1. Tartışma

Bu çalışmada, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin ölçülmesi için kullanılacak çeşitli etkinlik türleri ve soru teknikleri incelenmiştir. Bulgular, yazma becerisinin farklı düzeylerde ve farklı amaçlarla ölçülebileceğini göstermektedir. Öğrencilerin yazma becerilerini ölçmek için Temel düzeyde yapılan taklide dayalı yazma etkinliklerinden, ileri düzeyde gerçekleştirilen kapsamlı yazma etkinliklerine kadar geniş bir yelpazede etkinlik türleri bulunmaktadır. Bu etkinliklerin her biri, öğrencilerin yazma becerilerini farklı açılardan değerlendirmeye yardımcı olabilir ve onların dil yetkinliklerini geliştirmelerine katkı sağlayabilir.

Yazma türleri çerçevesinde yazma etkinliklerine bakıldığında bu etkinliklerin aşağıdaki özellikleri ön plana çıkmaktadır.

- Taklide dayalı yazma etkinlikleri, öğrencilere temel yazma becerilerini kazandırmada önemli bir rol oynar. Bu etkinlikler, harflerin, sözcüklerin ve basit cümlelerin doğru yazılabilmesi için temel dil bilgisi yapılarını pekiştirir. Öğrencilerin doğru yazım ve noktalama kurallarını öğrenmeleri, yazılı dilin temel kurallarını içselleştirmelerini sağlar. Bu etkinlikler, genellikle A1 ve A2 seviyelerinde uygulanabilir ve öğrencilerin dilin sesbilimsel ve yazıbilimsel ilişkilerini algılamalarına yardımcı olabilir.
- Pekiştirmeli ve kontrollü yazma etkinlikleri, öğrencilerin dil bilgisi yapılarını ve kelime kullanımını pekiştirmeye odaklanır. Bu etkinlikler, dil bilgisi yeterliliklerini ölçmek için önemli araçlardır ve genellikle dilin daha karmaşık yapılarını öğrenen öğrenciler için uygundur. Dikte çalışmaları, cümle tamamlama ve resme dayalı yazma gibi etkinlikler, öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru bir şekilde kullanmalarını mümkün kılabilir. Bu tür etkinliklerin, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmelerine ve dil yapılarını daha etkili bir şekilde kullanmalarına olumlu etkisi olabilir.
- Cevap vermeye yönelik ve bağlam üzerinden yazma etkinlikleri, öğrencilerin yazma becerilerini daha ileri düzeyde değerlendirmek için kullanılır. Bu etkinliklerde, öğrencilerden sınırlı bir söylem düzeyinde performans göstermeleri, cümleleri bir paragrafta birleştirmeleri ve iki veya üç paragraftan oluşan mantıksal olarak bağlantılı metinler oluşturmaları istenir. Bu etkinlikler, öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru kullanabilme yeteneklerini ve tutarlı, bağdaşık metinler üretebilme becerilerini ölçer. Günlük hayatta karşılığı olan bu etkinlikler, öğrencilerin yazılı iletişim ve organizasyon becerilerini geliştirmelerini sağlayabilir.
- Kapsamlı yazma etkinliklerinde, öğrencilerin serbest ve yaratıcı yazma becerileri ölçülür. Bu etkinliklerde, öğrenciler metinlerinin konusunu, uzunluğunu ve biçimini belirleyebilirler. Bu tür etkinlikler, öğrencilerin düşüncelerini mantıklı bir şekilde sunmalarını ve düşüncelerini

desteklemek için ayrıntılara yer vermelerini teşvik eder. Etkinlikler özellikle bağımsız ve uzman dil kullanıcıları düzeyindeki öğrenciler için uygundur. Öğrencilerden özetleme, metni başka şekilde ifade etme ve soru/cevap şeklinde yönlendirmeli yazma gibi görevler yapmaları istenir. Bu etkinlikler, öğrencilerin eleştirel düşünme, detaylandırma ve yaratıcı yazma yeteneklerini pekiştirebilir.

3.2. Sonuç ve Öneriler

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin ölçülmesi sürecinde çeşitli yazma etkinlikleri ve soru tekniklerinin kullanılması, öğrencilerin dil gelişimine önemlidir. Bu etkinliklerin dikkatle seçilmesinin ve öğrencilere düzenli geri bildirim sağlanmasının, öğrencilerin yazma becerilerinin gelişmesinde katkı sağladığı açıktır. Bu çalışmada, yazma becerisinin ölçülmesinde yönelik kapsamlı bir çerçeve sunulması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin ölçülmesinde kullanılacak çeşitli yazma etkinlikleri ve soru teknikleri kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Öğretmenlerin, çalışmada aktarılan bu etkinlikleri derslerinde etkin bir şekilde kullanmaları, öğrencilerin yazma becerilerini daha ileri seviyelere taşımalarına yardımcı olacaktır.

Kaynakça

- Avrupa Konseyi. (2021). *Diller için Avrupa ortak başvuru metni; öğrenme, öğretme ve değerlendirme, tamamlayıcı cilt* (çev. MEB Komisyonu). Ankara: Pozitif Matbaa.
- Brown, H. D. (2004). *Language Assessment: Principles and Classroom Practices*. White Plains, NY: Pearson Education.
- Brown, H. D. ve Abeywickrama, P. (2018). *Language assessment: Principles and classroom practices*. White Plains, NY: Pearson Education..
- Ektabani, K. (2011). *Assessing Writing in a Second Language: A Review of the Literature*. *Journal of Second Language Writing*, 20(3), 141-158. doi:10.1016/j.jslw.2011.05.001
- Hughes, A. ve Hughes, D. (2020). *Testing for Language Teachers* (3. baskı.). Cambridge University Press.
- International Test and Evaluation Association. (2011). *Item Writing for the Professional Certification Exam*. International Test and Evaluation Association. <https://itea.org/professional-development-2/item-writing/>
- Plakans, L. (2021). *Second Language Writing and Assessment: Insights from Research and Practice*. New York, NY: Routledge..
- Madsen, H. S. (1983). *Techniques in Testing*. Oxford: Oxford University Press.

- Silva, T. (1990). Second language composition instruction: developments, issues, and directions in ESL. In B. Kroll (Ed.), *Second Language Writing: Research Insights for the Classroom (11-23)*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Yavuz-Kırık, M. (2008). *Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretmenlerinin Ölçme Değerlendirme Bağlamında Tutum Ve Yaklaşımları* (Yayınlanmamış doktora tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Weigle, S. C. (2002). *Assessing Writing*. Cambridge: Cambridge University Press

Extended Summary

Introduction

The assessment of writing skills in foreign language teaching is the process of determining and measuring students' writing proficiency. This process involves examining students' written texts to evaluate various elements such as grammar, vocabulary, structural appropriateness, content richness, thought flow, and organization. This evaluation helps identify the strengths and weaknesses of students' writing skills. Assessing writing skills is crucial for understanding, developing, and supporting students' written communication abilities. This process aids students in understanding and improving their writing process and provides feedback to enhance their writing skills and encourage effective communication. Just as in first language acquisition, writing is the most challenging language skill to acquire in foreign language teaching. The goal of writing education in foreign language teaching is to enable learners to organize their thoughts and feelings into written texts according to the characteristics of the learned language.

Purpose

This study aims to introduce the types of activities and question techniques that can be prepared for assessing writing skills in teaching Turkish as a foreign language. The study presents activities and examples that support students in expressing their emotions, thoughts, and knowledge in written form for the assessment of writing skills in teaching Turkish as a foreign language.

Method

This research is a qualitative case study aimed at providing information about the question and scoring techniques used for assessing writing skills in teaching Turkish as a foreign language. The qualitative design, defined by Yıldırım and Şimşek (2006) as a process that uses qualitative data collection methods such as observation, interview, and document analysis to reveal perceptions and events in a natural environment realistically and holistically, was chosen for this study. Considering Gall, Borg, and Gall's (1996) statements on the contribution of literature review to discovering new research topics and determining future studies, this method was selected. The subjects of the research are scientific studies on assessment and evaluation in foreign language teaching. Data were collected from scientific studies on assessment and evaluation in foreign language teaching and analyzed using content analysis within the framework of the research questions.

Findings

The findings indicate that writing skills in foreign language teaching can be assessed through diagnostic, formative, and summative evaluation. Various writing activities are prepared for students in these types of evaluations. Although the question techniques used in writing activities may sometimes be common, the target behavior that each writing task aims to measure is different. The writing activity types that can be used in assessing writing skills in teaching Turkish as a foreign language are categorized as imitation-

based writing, reinforcement/controlled writing, response-based/contextual writing, and extensive writing activities. These activities range from basic exercises aimed at beginners to more complex tasks designed for advanced learners. Each type of activity helps evaluate different aspects of students' writing abilities and contributes to their linguistic proficiency.

Discussion and Conclusion

This study provides a comprehensive framework for assessing writing skills in teaching Turkish as a foreign language. The findings suggest that writing skills can be assessed at different levels and for various purposes. A wide range of writing activities, from imitation-based exercises at the beginner level to extensive writing tasks at the advanced level, can be employed to evaluate students' writing skills. These activities each contribute to assessing students' writing skills from different perspectives and help improve their linguistic proficiency. The study emphasizes the importance of carefully selecting writing activities and providing regular feedback to students, as these practices significantly contribute to the development of students' writing skills. By presenting a structured and comprehensive approach to assessing writing skills, this study aims to assist teachers in effectively using various writing activities and question techniques in their lessons to help students advance their writing skills to higher levels.